

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Sorisori nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augensfeld & Emerio Les-
 ner., Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelk.
 În Budapesta la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bornat, Iuliu
 Leopold (VII. Erzsebet-közt)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o colonă 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicist mai dese după tarifar
 și învoială. — RECLAME pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în ne-care zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr-ri de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr-ri de Duminică 8 fr. pe an.
 Se prenumeră la toate ofi-
 ciele postale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 80. etajiu
 I.: Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un asem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 183. Brașov, Miercuri 20 August (2 Septembrie). 1903.

Alianța reuniunilor noastre de învățători.

(S) Nenumărate sunt necazurile învățământului nostru popular. În multe ținuturi numai bunul Dumnezeu ni-l mai ține și p'acolo există aproape numai după nume.

Afară de măsurile cele dăunose ale guvernului, ce emană din direcțiunea cu totul greșită, care culminează în principiul, că scopul principal al învățământului popular la nemaghiari trebuie să fie învățarea limbii maghiare, și în tendința, ca toți cei-ce învață carte să se maghiarizeze, mai avem să ne luptăm și cu păcatele noastre proprii: cu nepăsarea, negrija și desorganizația noastră.

Nici chiar învățătorii noștri, cari atât ca măiestri învățământului nostru popular, cât și ca interesați în prima linie materialicesce în cesțiunea acésta de viață ar trebui să fie purtătorii și anteluptătorii ei — nu-și fac datorința cum se cuvine față de ea.

În câte ținuturi nu sunt nici măcar reuniuni învățătoresci. Er în acele, unde sunt, cât de puțin se lucră pentru calificarea mai departe a învățătorului însuși și pentru încălzirea masei populului, în favorul deșteptării sale proprii!

De legătură între aceste reuniuni învățătoresci și de o lucrare pe terenul învățământului popular în înțelegere și după normele stabilite de învățătorii noștri cei mai esperti și destoinici, nici pomenire.

De câte-orî s'a accentuat și în colonele acestui organ de publicitate necesitatea supremă, ca singuraticele reuniuni să se pună în legătură una cu alta, să se alieze, să-și creeze o federațiune între sine, spre a pute lucră cu mai mare efect, ba s'a luat și inițiativa pentru acésta de una

séu alta reuniune, și adî ne aflăm încă tot fără de legătura, alianța, reprezentanța atât de dorită și de mare necesitate a reuniunilor noastre învățătoresci.

Adî, când chiar și dîlerii se organizează și se sprijinesc în nisuințele lor pentru o esistență mai demnă de om, e cea mai mare rușine pentru deșteptătorii populului, pentru învățătorii, că puterile lor cele bune se consumă imprăștiat ca făina orbului.

Nu așa fac alții mai tari, mai mulți, mai ajutamați și mai înaintați în trebile școlare decât noi: învățătorii comunali, de stat, cei romano-cat. și cei reformați.

Cei comunali și de stat au „Comitetul lor regnicolar“, cei romano-catolici „Reprezentanța lor regnicolară“, reformații „Comitetul tuturor reuniunilor învățătorilor reformați“.

„Comitetul regnicolar“ se laudă că reprezintă 20,000 de învățători și că din 87 „Reuniuni învățătoresci generale“, cum le place a se numi în ținuturi mixte reuniunilor învățătoresci maghiare, îi sunt membri 76; din cele 61 comitatense oficiose, 56; din cele 40 reformate 22; der din cele 101 romano-catolice, numai 7.

Tustrele și-au ținut adunările lor în 18 și 19 August st. n. în Budapesta, au desbătut lucruri de cea mai mare importanță în sfera învățământului popular, precum e d. e.: desvoltarea vieții în reuniunile învățătoresci, inspecțiunea școlilor populare și regularea plăților învățătorilor, și au decis să înainteze hotărârile lor torurilor supreme, ministeriului, episcopatului rom. cat. și sinodelor reformate.

Interesant este, că nisuințele unor referenți ai „Comitetului regnicolar“ de a centralisa și supremațisa pe celelalte reuniuni, mai ales pe cele nemaghiare, au fost aspru

atacate de mai mulți membri și în fine s'a enunțat, că învățătorii maghiari nu voiesc reuniuni obligătore, ci libere; că „reprezentanța“ reuniunilor rom. cat. de o parte recunoște nisuințele energice ale „Comitetului regnicolar“ pentru regularea plăților tuturor învățătorilor fără deosebire de confesiune, de altă parte respinge amestecul lui în drepturile autonome a școlilor confesionale; că „Comitetul reuniunilor învățătorilor reformați“ pretinde ajutorarea școlilor confesionale de cătră stat fără ingerința acestuia, adecă fără ca statul pentru acest ajutor să-și pretindă drepturi față de ele, séu chiar să le prefacă în școle de stat.

Toți se mișcă deci și lucră din răspuțeri pentru binele învățământului lor popular cu mult mai înaintat și mai patronat decât al nostru, numai noi învățătorii români stăm locului și n'am ajuns încă necum a lucră în „reprezentanță“ de reuniuni învățătoresci, der nici baremi a ne înființa atarî reprezentanțe, cel puțin după cele două confesiuni ale noastre.

Ne servește spre mare bucurie, că lucrul acesta ponderos l'a luat din non în mâna sa „Reuniunea învățătorilor români rădăgeni“, hotărînd în adunarea ei generală ținută în 9 August n. în Silimeghiu, a convoca pentru acest scop la Oradea séu Clușiū o conferință a reprezentanților tuturor reuniunilor învățătoresci gr. cat.

Dorim cel mai splendid succes acestei brave reuniuni în nisuința ei nobilă îndreptată spre binele învățământului popular, și atragem atențiunea tuturor învățătorilor și mai ales a reuniunilor învățătoresci la acésta conferință de mare importanță pentru deșteptarea populului nostru și viitorul școlilor noastre populare.

Crisa ungară.

Joi séu Vineri Majestatea Sa se va reîntorce la Budapesta. Până atunci are să fie pausă și tăcere în viața politică, situațiunea rămânend tot așa de nesigură ca mai înainte.

S'a accentuat în unele diare, că al contelui Khuen-Hedervary este meritul, că Maj. Sa a renunțat de a merge la marile manevre, hotărîndu-se a continua — după o întrerupere de câte-va zile — opera de descurcare. După cea mai nouă versiune însă, nu Hedervary, ci ministrul de esterne contele Goluchowsky și cercurile înalte militare au determinat pe Maj. Sa a-se reîntorce în 3 séu 4 Septembrie la Budapesta și a relua frul audiențelor. Contele Goluchowski și-a motivat propunerea cu situațiunea gravă din Balcani. La asta se mai adauge și nemulțămirea ce a produs'o în rândurile soldaților ordinul ministrului de război prin care soldații din anul al treilea de serviciu sunt reținuți sub stég până la 1 Ianuarie 1904. Cercurile armatei sunt îngrijate de urmările acestui ordin, care ușor ar puté să sguđue disciplina în armată, — din care cauză e absolut necesar să se încerce o soluțiune definitivă a crizei.

Organele de publicitate independiste sunt într'aceșta forțe alarmate de un „plan cutezat“, ce dic că s'ar fi pregătind în sferele curții. E vorba, dic acele organe, că însuși Maj. Sa voiesc a stabili ceea-ce se pôte ori nu se pôte da din postulatele privitoare la armată, căci suveranul nu se pôte pleca dinaintea obstrucțiunei.

În privința acésta diarele independiste se refer la un articol important, ce l'a publicat în „Pester Lloyd“ un „membru distins“ al partidului liberal.

Acesta afirmă, că după date sigure ce le are, „majoritatea bărbaților pe cari i-a ascultat Maj. Sa, au recunoscut necondiționat două lucruri: 1) Așa numitele aspirațiuni naționale pot fi împlinite numai întru cât ele nu ating nici în esență, nici în formă pactul, art. de lege XII de la 1867; 2) Drepturile regelui circumscrie în § 11

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(2)

Din Nirvana.

(Urmare.)

Misticismul în diversele sale forme și stadii nu e o aparițiune izolată modernă, ci s'a ivit în forme mai mult séu mai puțin pronunțate în toate epocile de decadență culturală filosofică și a fost considerat preste tot ca eresie și aberațiune de la starea normală a culturai intelektuale. Așa a fost bună oră chiar și neoplatonismul în formele sale extreme, apoi gnosticismul din primele vécuri ale creștinismului și misticismul medieval, și așa este și misticismul modern în accepțiunea cea mai vastă a cuvântului.

Sectarii teosofi afirmă, că doctrina teosofă a fost importată înainte cu 3 decenii din India de cătră dómna H. P. Blavastsky, care a și înființat prima societate teosofă în New-York. Deja faptul, că secta a fost întemiată de o femeie și încă americană, e mai mult decât carac-

teristic și semnificativ, ér cât despre India, patria originală a sectei, e un adevăr trist deja de mult constatat de istorie, că starea mai mult decât deplorabilă, în care se sbate de atâtea sute de ani vechea populațiune a Indiilor, este de a se atribui esclusiv conceptelor mohorâte religiose ale brahmanismului și budhismului. Teosofia încă se adapă din apa cea neagră a acestui budhism.

Cei drept budhismul, ca prima reformă radicală a brahmanismului tradițional, a fost de natură a satisface unor adencî trebuințe ale vechiului popor indian, în fond însă păstrând négra și fantastica concepție a religiei originale indiene, a perpetuat în mod fatal și inevitabil sórtea decădută a populului indian și în genere a tuturor budhiștilor.

Din întréga ființă și pășire a lui Gotama Buddha (născut cam pe la mijlocul vécului VI a. C.) respiră numai pace și toleranță, cumpăt, ér decă și teosofii budhiști de adî stau pe basa acelorași principii ale păcii și toleranței — ceea-ce și susțin și pretind de fapt sus și tare — suntem dispensați de téma unei revolu-

țiuni spirituale religioase (— *suam cui-que!* —); și decă cu toate acestea se ivesc icî și colea reprezentanți mai neastêmperați ai curentului teosof, cari se pun pe terenul militant și radical al propagandei și al proselitismului, nobleța ne obligă să ne însușim și noi punctul de vedere al toleranței și să așteptăm până ce vremea, atotputernica vreme, își va exercita și aici puterea sa domolitoare și potolitoare. Cel puțin analogia istorică, care între împrejurări istorice analoge se validiteză consecuent cu forță aprópe autocrată, ne îndreptătesce la o astfel de așteptare. Do vadă sórtea gnosticismului și misticismului medieval, amintite mai sus, de cari adî numai istoria filosofiei mai scie să ia act.

Ascetul Gotama, supranumit Buddha (= Luminatul), principe indian din seminița Sakya, trăiesce în réstimpul cam de pe la mijlocul vécului VI și anul 470 a. Chr., devenind întemeietorul celei mai răspândite religiuni după creștinism. După preceptele budhiste Dumneđeu creatorul, vechiul Brahma (Atman) al brahmanismului, nu există. Din nimic („eterna pace“

la Eminescu) a răsărit lumea prin fatala forță a legilor firei și în nimic — tot în „eterna pace“ se va reîntorce. Budhismul, în fond o reformațiune mai mult morală a brahmanismului degenerat, ca suprem și ultim scop al vieței pământesci consideră elevarea preste nestatornicia acestei lumi — un nenorocit caleidoscop de năluciri! — încadrate în durere și plăceri deșerte („Sansara“), însă nu printr'o perfecționare și cultură pozitivă etică și intelectuală, ci mai mult prin askesă și peripețiile reincarnațiunei, cari conduc în sfîrșit în „Nirvana“. Doctrina reincarnațiunei își are basa în credința, că omul are să espieze, — trecend printr'un fel de purgatoriu multiplu, printr'un ciclu de esistențe (7 la număr) în període de mii și milióne de ani — toate păcatele săvârșite într'o esistență anterioară, nisuindu-se astfel să merite repausul final, „eterna pace“ (Nirvana = neant, neființă, neesistență), cu care încetă orî-ce renascere și espieare.

Nirvana e idealul budhistului ortodox. Esistența presentă și cele viitoare sunt numai vămile, stațiunile, prin cari are să

voluntar nu sunt calificate de a obține libertatea.

Meetingul, deci, este de părere, că restabilirea ordinii și a păcii în Macedonia ar putea fi obținută numai dacă menținându-se suveranitatea Sultanului, statele balcanice interesate ar fi însărcinate cu această misiune, din care fie-care, în urma unei înțelegeri, ar primi rolul său respectiv.

Meetingul a dat însărcinare unei comisiuni speciale pentru realizarea acestei rezoluțiuni.

*

Pe când se ținea meetingul o telegramă din Varna anunța, că Sâmbătă seara mănăstirea Proher Peinski de la frontiera sârbescă a fost cu totul distrusă de Turci și de Arnăuți, și toate persoanele care se găseau în mănăstire fură masacrate. În primul rând nizamii au participat la aceste cruedimi. Această știre, care de alt-fel nu este absolut încă confirmată, a provocat o mare emoțiune.

La știrea de la meeting, tinerii au încercat să facă demonstrațiuni contra legațiunii turcesce; grație măsurilor de precauțiune, luate, precum și influenței omenilor mai cumpătați, nu s'a produs nici un incident serios.

SCIRILE DILEI.

— 19 August v.

Un deputat austriac despre criza ungară. Deputatul Voelkl vorbind într-o adunare a Asociațiunii populare germane (Deutscher Volksverein) în St. Pölten, a enunțat, că trebuie păstrată *unitatea armatei*, căci sfârșindu-se armata în două, nici unitatea economică nu mai poate fi menținută. În ce privește pe *Austria*, ea *poate trăi și fără Ungaria, acesta însă nu poate trăi fără Austria*. În rezoluția, ce s'a votat la această adunare, s'a enunțat:

„Asociația populară germană protestează contra tendințelor, care periclitază unitatea armatei și caracterul de mare putere a statului, pe de altă parte salută eforturile îndreptate spre separație economică și invită pe deputați a provoca cât mai curând o soluțiune în punctul acesta. Asociația regretă, că din cauza raporturilor scandalose din Ungaria mii de soldați, care și-au făcut cinstit serviciul, spre paguba profesiunii lor și a familiei lor vor fi reținuți peste timp la regimente și așteptați de la deputați să scutescă poporele de pagube ulterioare“.

Cehii și chestiunea armatei. Deputatul Dr. Bara a conferit în ziua de 30 August cu partidul *Cehilor tineri* și cu cel *agrar* asupra necesității unei conferențe comune, la care să ia parte delegații tuturor partidelor cehe reprezentate în „Reichsrath“. Scopul conferinței, care ar avea loc zilele acestea, va fi a preciza atitudinea partidelor cehe în chestiunea armatei.

În revista noastră istorică vom abstracte de la cele câte-va aparițiuni mistice izolate la Greci, ca misterii orifice-eleu-sinice de colorit pronunțat oriental.

În istoria filosofiei antice se pot marca trei mari perioade distincte din punctul de vedere al obiectului de scrutare filosofică: a) *periodul cosmologiei*, [de la Thales până la Anaxagoras și atomiști] întru cât obiectul de scrutare filosofică este lumea din afară, *universul* sub toate formele de manifestare (cosmos). În acest period predomină deci *cosmologia (fizica)*. b) *periodul antropologiei*, [de la sofisti până la stoici, epicurei și sceptici], îndreptându-și atențiunea asupra subiectului, asupra omului însuși, ca ființă inzestrată cu rațiune și voință. În acest period predomină *științele antropologice: etica și logica*. c) În al 3-lea period (de la neopitagorei până la ultima sfortare a filosofiei eline: neoplatonismul) prevală *teosofia*: [un fel de *teologie mistică*] obiectul de aprofundare filosofică este acum *D-zeirea*, mai ales în raportul său față de om și univers.

Principele Ferdinand, moștenitorul de tron al României, a trecut ieri cu trenul accelerat de după amiazi prin Brașov. Moștenitorul era însoțit de fiul său principele Carol, și în suita lor se aflau trei ofițeri superiori. Atât principele, cât și domniile din suita erau îmbrăcați civil.

Principele Ferdinand al Bulgariei a sosit alaltă-eri seară în Budapesta. Era însoțit de mamă-sa principesa *Clementina*. Principele a sosit ieri în Bulgaria, și prin această se desminte știrea, că n'are să se mai întorcă în principat. Principesa Clementina și-a luat adio de la el în Budapesta și dimpreună cu fiica-sa, prințesa Clotilda, s'a dus la Alcsuth. Principele trecând ieri prin Bucuresci, nu s'a coborât jos din vagon, nici nu s'a arătat. Persoanele, care îl însoțeau, generalul Marcoff și colonelul Stojanoff, l'au scusat zicând, că principele fiind suferind, nu poate să primescă pe nimeni. La Constanța a convorbit timp de o oră cu ministrul-președinte Sturdza.

„**Ruinarea Crușovei**“. Ziarul „*Românul de la Fınd*“ în ultimul său număr, *apărut în cadru negru*, aduce două ilustrațiuni reprezentând orașul Crușova și o descriere sfâșietore a barbariilor, ce s'au săvârșit în acest oraș de cătră armata regulată turcescă, care a reocupat acel oraș din mâinile insurgenților. În numerile viitoare vom reproduce această tristă descriere.

Hram în Timișoara. Cetim în „D. T. f. U.“: În suburbiul Elisabeta din Timișoara s'a ținut hramul anual al bisericii române. Din incidentul acesta a fost oficiat serviciu divin cu un deosebit ceremonil din partea preotului Gavriil Sălăgianu. Pe piața de dinaintea bisericii, dureri — ceea-ce a fost foarte bătător la ochi — n'a mai domnit viața și animația, care a fost până acum signatura acestei festivități. Această sărbătoare a fost până acum an de an centrul de întâlnire nu numai al suburbiului Elisabeta, ci și al celorlalte suburbii, și a fost îmbrăcată tot-deuna în nimbul unei veselii familiare. În restaurațiunile din vecinătate domnea fără excepție o adevărată bucurie bisericăscă; concetățenii români nu sciau cum să mai concureze cu ospitalitatea lor. Decă această din urmă și-a păstrat și de astădată vechiul prestigiu nu se poate nega, comoditatea oicniuită a aranjamentului a lăsat de dorit. Oare ce se fie cauza? Nu scim, sperăm însă că în viitor această festivitate va deveni erăși o adevărată sărbătoare românească.

Un păstrav mare s'a putut vedea ieri la prăvălia „Eremia Nepoți“. Păstravul avea o greutate de 4 chgr. 400 gr. și avea o lungime de 60 cm. El a fost prins în apele de munte din apropierea Brașovului. Rar se poate vedea un păstrav atât de bine dezvoltat.

În primul period filosofia e plasată după seminiți: fiziologii (filosofii naturalisti) aparțin seminției ione, și pytagoreismul seminției doric. În al doilea period centrul filosofiei eline devine orașul Atena, și în al treilea period filosofia elină își pierde caracterul său independent național: filosofia, devenită acum *teosofie*, e un amestec de elemente eline și *orientale*: reprezentanții teosofiei sunt acum *Iudei, Egipteni* și *alți orientali* și în sfârșit Grecii adănc influențați de vederi orientale.

Etă d'era un mare period în istoria filosofiei antice, *periodul totalei decadente*, caracterizat prin prevalența *teosofiei*, firește nu în accepțiunea spurie de azi, ci în accepțiunea istorică-culturală a cuvântului.^{*)}

„Sentimentul înstreinării de D-zeire, dorul după o revelațiune mai înaltă e o particularitate a ultimelor secole din lumea antică. Acest dor nu exprimă alt-ceva, decăt conștiința *decadenței popoarelor*

^{*)} Vezi detalii la Ritter, G. d. Ph. IV, pg. 414 sqq.; Zeller (Ph. d. Gr. ed. 3, III, 2, pg. 70 sqq. și 420 sqq.); Ueberweg-Heinze, Gr. d. G. d. Ph. 1903, I, pg. 347 sqq.

A cădută de pe cal. Colonelul Victor Scheuchenstuehl, comandantul regimentului 50 din Brașov, care se afla în manevre, a cădută aproape de Simeria de pe cal și a suferit răni grave. Colonelul se află sub îngrijire medicală în Piski.

Homes & Fey. Cele două reprezentații, pe cari părechea de artiști atât de mult admirați, o va da, după-cum am amintit, Mercuri și Joi în 2 și 3 Septem. seara la orele 8 în sala cea mare a casei de concerte, după-cum ne asigurăm din rapoartele diarelor străine promit a fi foarte interesante, deore-ce părechea de artiști și-a pus în program punctele, cu cari a obținut succese mari în toate capitalele din Europa și America. Publicul se interesază foarte mult și la cassa teatrului se întrebă mereu de bilete, așa că sala va fi în ambele seri archiplină. Programul are și câte-va puncte din geografie, matematică și mnemotehnică, așa că reprezentațiile vor fi instructive și pentru tinerimea școlară.

Ministrul de interne rusesc și sionismul.

Din incidentul congresului VI sionist ce s'a ținut zilele acestea la Basel, ministrul de interne al Rusiei *Plehve* la dorința marelui agent sionist, Dr. *Herzl* și-a exprimat părerea asupra sionismului în următoarea scrisoare:

„D-vostă v'ați exprimat dorința să păstrați ceva urme din covorbirea, ce am avut împreună. Vă implinesc cu plăcere această dorință spre a înălțura tot ce ar putea să dea naștere la speranțe exagerate și îndoieli neliniștitoare. Am avut privilegiu a vă indica punctul de vedere al guvernului rusesc față de sionismul. În urma acestui punct de vedere, guvernul rusesc foarte ușor poate să fie adus în necesitatea de a-și înlocui politica de toleranță prin măsuri impuse de legitimă apărare națională.

Cât timp sionismul avea ca țintă de a crea un stat independent în Palestina și cât timp promitea de a organiza emigrarea unui număr de supuși evrei din Rusia, guvernul rusesc putea foarte bine să-i fie favorabil.

Însă din momentul, când această țintă principală a sionismului pare abandonată și înlocuită prin o *propagandă a consolidării naționale jidovesci în Rusia*, nu este de cât natural că guvernul nu poate nici decum tolera această nouă hipostasă a sionismului, căci această n'ar avea alt rezultat de cât de a crea grupuri de indiviți, cari ar sta ca nise străine în chiar dușmani față cu sentimentele patriotice, cari fac tăria orî cărui stat. De aceea nu s'ar putea acorda încredere sionismului, de cât cu condițiunea, ca să se întorcă la vechiul său program de acțiune.

Îndată ce s'ar face această, el ar putea conta la sprijinul nostru moral și material întru cât ar vrea să aplice unele măsuri practice spre a împuțina numărul jidovilor în Rusia.

Springinul acesta ar consta în protegierea agenților sioniști la guvernul otoman,

clasice și a culturilor lor, presentimentul apropierei unui nou period [unei noue împărțiri — vorbind în graiul bibliei] și a preparat terenul nu numai *creștinismului*, ci deja înainte de acestuia a deschis calea filosofiei iudeo-alexandrine și altor asemenea aparițiuni“ (Zeller l. c.).

Tocmai sentimentul și conștiința acestei sleiri și totalei degenerări, și în consecința *nisuința după un ajutor strein* a făcut lumea îmbătrânită a anticității să-și caute salvare și să înghesușche înainte potopului de erezii, culte și dogme orientale, îmbrăcate în fantastica și mistica haină a ascesei și transcendenței d-zeirei. (Ueberweg-Heinze l. c.)

Aceasta este geneza istorică a teosofiei antice, ca efluc nemijlocit al unei lumi ruinate și total decădute. Rațele salvării s'au ivit încă la timp tot din apropiatul orient, însă nu în apostolii escentrici ai misticismului estravagant, ci în blânda figură a lui *Isus Christos*: nu mijloace omeopatie au scos teosofia antică din brațele agoniei și delirului, ci religiu-ne nobleței și a adevărului.

(Va urma.)

man, în înlesnirea activității societăților de emigrare și chiar în subvenționarea acestor societăți, firește nu din mijloacele statului ci din contribuțiile încasate de la jidovi.

Cred de cuviință a adăoga, că guvernul rusesc și-a potrivit acțiunea sa în chestiunea, jidovescă intereselor statului de și de la principiile morale și umanitare nici odată nu s'a abătut. Chiar în timpul din urmă guvernul a lărgit marginile teritoriului unde jidovii au autorizarea de a locui și este nădejde, că dezvoltându-se aceste măsuri, se vor ușura condițiunile de existență ale Evreilor din Rusia mai ales decă prin emigrare li se va împuțina numărul. Primiți etc.

30 Iulie (12 August) 1903

ss) *Plehve*.

ULTIME SCIRI.

Viena, 31 August. Regele engles Edward a sosit azi la orele 5 d. a. aici. La gară i-au eșit spre întâmpinare Maj. Sa, archiducii aflători în Viena, somitățile militare și de la curte. Musica companiei de onoare a cântat imnul engles. Majestatea Sa și regele engles s'au îmbrățișat și sărutat, apoi au plecat în trăsura curții spre palat.

Viena, 31 August. Șeful statului major br. *Beck* și inspectorul artilerie *Kropatssek* au plecat la Maria-Radna la manevre. Archiducele *Francisc Ferdinand* va pleca în 3 Sept. la Lipova.

Viena, 1 Septemvrie. La prânzul dat în onoarea regelui Angliei, Majestatea Sa a rostit un toast pentru înaltul său oșpe, la care a răspuns regele Angliei, numind tot odată pe Majestatea Sa *Francisc Iosif* mareșal al armatei englese.

Sofia, 31 August. Principele *Ferdinand* se va instala de ocamdată în castelul său din Euxinograd unde va aștepta desfășurarea evenimentelor.

Belgrad, 31 August. Tote satele din districtul *Dibra* și *Cicevo* au fost incendiate de soldații turci, și populația masacrată.

Literatură.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra scrierii de curând apărute a d-lui prof. *N. Sulică: Noțiuni generale din istoria literaturii române* (latine), siugura scriere competentă de felul acesta la noi, cuprinsă într-o clară și frumoasă limbă românească. Cartea apărută în editura librăriei N. I. Ciurcu (preț 2 corone), o pot ceti cu folos toți iubitorii de înaintare.

Diverse.

O amazonă americană. Săptămâna trecută a murit la Deadwood (America) d-șora *Marta Burke*, cunoscută sub numele de *Calamity Jane*, una din cele mai interesante figuri din America, și din care scriitorul *Bret Hart* făcuse eroina unuia din romanele sale.

De 15 ani încôce ea a servit ca sta-fetă în armată și, îmbrăcată în haine hărbătesce, a luat parte la campania generalului *Custer* în contra indienilor.

Ea a luat parte la multe ciocniri sângeroase, în cari a dat dovadă de mult curaj și de inteligență.

În atențiunea celor pe cari îi torturază reumatismul, șoldina, și uituri de urechi și migrenă! Cel ce suferă de o astfel de boală, să întrebuințeze crucea după electro-magnetică R. B. 86967, inventată de domnul *Albert Müller* Budapesta V, strada *Vadász* 42 A E, care servește de neîntrecut mijloc medical pentru boala amintite. Sunt nenumărate epistolele de mulțumită, care toate dovedesc, ce minunat e în stare să facă această cruce. Așa în're altele epistola profesorului de musică din *Pojun* *Ludovic Weiser* adresată d-lui *Müller*.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga și lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Cărți pentru comercianți și funcționarii de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitatea înpartidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—V:II + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informații, recomandări și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expediții; cesiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cupoane etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de I. C. Panțu. Acestă broșură conține: afacerile de credit cambial și afacerile de bancă. Prețul broș. 2 corone (+ 10 bani porto).

Un capitol din Contabilitatea dublă de I. C. Panțu. Tracteză principiile contabilității duble ilustrate cu diferite exemple. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viata și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășiș, Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la fondul mării unui fond pentru Internatul preparandial din Blășiș.

„Colonel David baron Margina la Solferino“ misiunea, personalitatea și eminenta sa de a sta în fruntea reședințelor și Lissa, întrebii. Broșură partid și conferență, ce a reușit să se încheie în Blășiș și Sibiu. De mână se pot procura de la Brașov și Sibiu. Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la fondul mării unui fond pentru Internatul preparandial din Blășiș.

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, apelul dat către ministerul de interne D. Perez și prin dl Dr. Amos Francu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 cor. în România 2 lei plus 5 bani porto.

„Pintea Viteazul“, tradiții, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteaganul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradiții și istorisiri din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 bani plus 6 bani porto.

„Românul în sat și la 6ste“. Aceasta este titlul unei noue cărți, ce a fost scrisă de Ioan Pop-Reteaganul, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traduce de Teodor V. Pacășan. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto).

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Pop-Reteaganul, prezintă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Țeranul român și ungar din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

Mănăstirea Putna în Bucovina de Traodie Forumbescu. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 31 August n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	119.20
Renta de corone ung. 4%	98.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	89.55
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	97.50
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	92.25
Bonuri rurale croate-slavone	97.50
Impr. ung. cu premii	200.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	155.50
Renta de hârtie austr.	100.05
Renta de argint austr.	100.—
Renta de aur austr.	120.90
Rente de corone austr. 4%	100.45
Losuri din 1860.	153.25
Acții de-ale Băncii austro-ungară	15.79
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	736.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	649.75

Napoleonilor	19.05 1/2
Mărci imperiale germane	117.30
London vista	239.02
Paris vista	95.05
Note italiene	95.25

Cursul pieței Brașov.

Din 1 Sept. n. 1903.

Bancnot rom. Cump.	18.94	Vând.	19.—
Argint român.	18.80	„	18.92
Napoleonilor	19.04	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Ruseset	2.53	„	2.54
Mărci germane	117.10	„	117.50
Lire turcesci	21.50	„	21.60
Scris fonc. Albina 5%	101.—	„	101.25 1/2

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

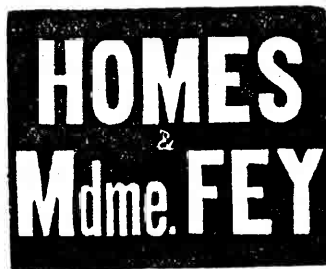
Din 23 August 1903

Măsura sau greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	12	60
„	Grâu mijlociu	12	40
„	Grâu mai slab	12	—
„	Grâu amestecat	9	60
„	Săcară frumoză.	8	40
„	Săcară mijlocie.	8	—
„	Orz frumos	7	—
„	Orz mijlociu	7	—
„	Ovăș frumos	6	80
„	Ovăș mijlociu	6	80
„	Cucuruz	4	80
„	Mălai	4	60
„	„	9	—
„	„	8	—
„	„	16	—
„	„	16	—
„	„	12	—
„	„	16	—
„	„	7	50
„	„	1	50
„	„	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	96
„	Carne de porc	1	12
„	Carne de oerbec.	—	72
100 kil.	Său de vită prospăt.	40	—
„	Său de vită topit.	62	—

Sala de Concerte.

Mercuri în 2 și Joi în 3 Sept. 1903.

Numai 2 reprezentații Sensaționale celebre și artistice.

Dulapul de spirit al lui Daver' Port cu apariții de Fantome a lui Mondling-Hesau și Brunocz.

Experimente noue și uimitoare de Psihologie. Ipnosă, Anamnestie, Telepatie și Somnambulism.

Pentru prima oră în Europa:

MEDIU CLAR VEDEN, experiment original al Dămei Homes-Fey.

Prețurile locurilor:

Balcon 2 cor. 40 b., Fauteuil 2 cor., I. Parchet 1 cor. 40 b., II. Parchet 1 cor. 20 b., I. Rang 1 cor. 20 b., Loc de stat Galerie 1 cor. 20 bani, Partere 80 b., militari și studenți 60 b., Locul ultim 50 bani.

Vândarea biletelor în cancelaria teatrului, în curte (la casa de concerte) înainte de prânz dela 9—12 ore și după prânz dela 3—6 ore. Deschiderea casei sêra la 7 ore.

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame.) sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. în cazul publicării unui ananțiu mai mult de odată se face scădământ, care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Pentru morburii de stomac!

Celor ce prin recedă, înbuibare, mâncări ureu de mistuit, ferbințeli, prea reci, sêu viața neregulată și'au tra un morb de stomac și anume:

Catar de stomac, cărcei, dureri, mistuire rea, se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulți ani cu efect bun **Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich**

Vinul de burueni este preparat din burueni excelente și vindcătore cu vin bun, întăresce stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură mistuirea rea, și ajută la formarea de sânge sănătos.

Folosirea vinului de burueni delătură morburile de stomac deja la început. De aceea se folosescă de timpuriu. Simptome ca: dureri de cap, răgăială, grêtă, slăbic une, vomare, dispare adese-ori după folosirea a câteva sticle de vin de burueni.

Constipația și urmările ea: neastimpăr, colică, bătate de inimă, însoțite de vărsături, congestiune la ficat, splină, hemoroide, se delătură înșpirea ușoră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feței, anemia, debilitatea provin ori din mistuire rea și din dispoziție lola năvicioasă a ficatului. Persone cari pățimesc de lisa de apetit, nervositate, dureri de cap, însonnie, tângeso cu inoetul Vinul de burueni dă impuls puterii de viață, Vinul de burueni excită apetitul, ajută mistuirea și sasarua Vinul de burueni excită și produce viața nănesce, mișca prețurile, mulțumire confirmă aceste. năinoiciune de viață. — Muțime de scrisori de

Văpasit cu o turie sêl

„**Vinul de burueni se capetă în sticle à 3 cor. și 4 cor. în farmaciile din:** Brașov, Săcele, Cristian, Rêșnov, Codlea, Țintari, Helchiu, Bod, Feldiôra, Ilyfalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Zâgon, Papolez, Kovâszna, Beresnyô, Sepsi-Szt.-Gyôrgy, Bôlön, Nagyajta, Baroth, Miklosvâr, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Kôhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Bârânykut, Boldogvâr, Boholez, Szâsztyukos, Bethlen, Sârkanÿ, Almâmezô, Zernest, Tôresvâr, Vajdarecse, V ila, N.-Sink, Aiud, Panticu, Kêzdivasârhely, Erzsébetvâr, Segesvâr, Nagyszeben și în tôte farmaciile din orașele mic și mari din Ardeal și din țêrile strêine. — Farmaciile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Oberl, Victor Roth, Eugen Neustädter la „Ingerul păzitor“, Ferdinand Jekellus la „Speranța“.

Trimite 3 sêu mai multe sticle cu prețurile originale în ori și ce localitate din Austro Ungaria.

— Sê se ferescă de imitație. —

Cereți anume **Vin de burueni a lui Hubert Ullrich.** Vinul de burueni al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 4500, spirit de vin 1000, Glicerîn 1000, Vin roșu 2400, sirop de frâgi 1500, sirop de cireșe 3200, înșen. anason, rădăcina helen, rădăcina americane, rădăcina de ințian, rădăcina calmus aa. 100. Aceste părți constituie sê se amestecă.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provêdut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint și color.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLOR.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru tôte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.

Couverte, în lola mărimea.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sêu lunare.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vindc la librăria Nic. I. Ciurcu și la Cermias Nepoții.